

# Spis treści

- 9 Wstęp
- 14 Wykaz skrótowców
- 17 **Konteksty**
- 18 **Katrin Boeckh**, Deportacje w Związku Sowieckim jako stalinowski instrument terroru. Nowe badania
- 44 **Ute Schmidt**, „Żywe reparacje”. Deportacja i internowanie niemieckich cywilów w ZSRS (1945–1955)
- 56 **Aleksandra Arkusz**, Sowiecki system obozowy dla internowanych cywilów spoza terenów ZSRS
- 71 **Przypadek górnośląski**
- 72 **Dariusz Węgrzyn**, Internowania i aresztowania mieszkańców Górnego Śląska przez NKWD ZSRS w 1945 roku i ich produktywizacja w ramach systemu obozowego GUPWI NKWD/MWD ZSRS w latach 1945–1953
- 146 **Jarosław Neja**, Wpływ deportacji Górnoślązaków do ZSRS w 1945 roku na życie gospodarcze i społeczne Górnego Śląska w pierwszych latach powojennych
- 188 **Zbigniew Gołasz**, Deportacje do ZSRS – przypadek zabrzańsko-gliwicki
- 204 **Marcin Niedurny**, Warunki życia i pracy deportowanych Górnoślązaków na przykładzie obozów Regionu Doniecko-Naddnieprzańskiego
- 231 **Projekty badawcze**
- 232 **Dariusz Węgrzyn**, Elektroniczna baza danych osób internowanych i aresztowanych przez NKWD ZSRS na Górnym Śląsku w okresie styczeń–kwiecień 1945 r. Projekt Instytutu Pamięci Narodowej, Oddział w Katowicach

- 238 **Roman Smolorz**, Deportacje z Górnego Śląska do ZSRS w kontekście archiwaliów niemieckich – problem akt masowych
- 257 **Pamięć/rozliczenia**
- 258 **Sebastian Rosenbaum**, Mnemosyne w łagrze. Pamięć o deportacjach z Górnego Śląska do ZSRS – w Niemczech i w Polsce
- 306 **Kornelia Banaś**, Jeden projekt – wielość inspiracji. Wystawa „Deportacje Górnoszlązaków do ZSRR w 1945 roku” i pokłosie jej dotychczasowej prezentacji
- 318 **Gabriel Tobor, Jarosław Wroński**, Przywracanie pamięci – projekt utworzenia Centrum Dokumentacji Deportacji Górnoszlązaków do ZSRR w 1945 roku
- 326 **Ewa Koj**, Akty terroru sowieckiego na Górnym Śląsku w latach 1945–1949 w śledztwach Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu IPN w Katowicach
- 333 **Projekt studentów Studenckiego Koła Naukowego Historyków Uniwersytetu Śląskiego**
- 334 **Damian Domżański, Danuta Ożarowska, Michał Sapa**, Niemcy, Polacy, Ślązacy i „pachołkowie katów”. Rok 1945 na Górnym Śląsku w świetle „Trybuny Śląskiej”/„Trybuny Robotniczej”
- 345 **Zofia Lichota, Adam Parysz**, Obraz Armii Czerwonej w prasie katolickiej w 1945 roku na przykładzie „Gościa Niedzielnego”
- 353 **Kamil Kartasiński**, Trzy historie z Ligoty, Panewnik i Zawodzia z deportacjami w tle
- 362 **Konrad Kołakowski**, Z Gardawic do Sowietów. Relacja z wywiadu przeprowadzonego z córką deportowanego z Górnego Śląska do ZSRS
- 367 **Jessika Kaczmarczyk-Kubasiak, Aleksandra Białek**, Temat deportacji mieszkańców Górnego Śląska do pracy przymusowej w ZSRS w 1945 roku na łamach pisma „Górnik” w latach 1989–1991

381 **Relacje**

382 Protokół przesłuchania świadka Gerarda Morgały

386 Zaświadczenie archiwalne (uwierzytelnione tłumaczenie z języka rosyjskiego)

387 Wspomnienia Wincentego Zaremby z Przyszowic

401 Protokół przesłuchania świadka Alfreda Gerstbergera

403 Protokół przesłuchania świadka Wojciecha Dworaczka

404 Protokół przesłuchania świadka Bernarda Ciszewskiego

416 **Josef Ploch**, W obozie zbiorczym w Łabędach

422 **Paul Habraschka**, Jak budowaliśmy szyb kopalni

425 Relacja G.F. z powiatu nyskiego

427 Relacja nauczyciela Willy'ego Biedermanna

432 **Omówienia książek**